

Bleiburg je velika hrvatska tragedija

U dvorani Hrvatske kulturne zaklade i Hrvatskoga slova 19. listopada 2017. održano je predstavljanje dvaju svezaka knjige: Od poraza od pobjede, Povijest hrvatske političke emigracije 1945.-1990. (Svezak I., 1945.-1959., Svezak II., 1960.-1974.), autora Kazimira Katalinića. Knjigu su predstavili: mr. sc. Šime Letina (New York, SAD), dr. sc. Zlatko Hasanbegović i dr. sc. Tomislav Jonjić.

Donosimo izlaganje Šime Letine, s predstavljanja knjige, koje na iznimno zanimljiv način objašnjava prilike u političkoj emigraciji, kao i značajne osobe koje su u njoj djelovale, među kojima je i Kazimir Katalinić. Zbog iscrpnosti i važnosti građe, izlaganje ćemo objaviti u četiri nastavka te vjerujemo da će izazvati pozornost čitatelja.

Katalinić smatra da je glavni krivac za Bleiburški pokolj Josip Broz Tito. "U vertikalnom sustavu kakav je vladao unutar Partije, najveća odgovornost za zločine Bleiburga pada na samog Tita, jer je nemoguće pretpostaviti da se to moglo dogoditi bez ili mimo Titova znanja, a još manje protiv njegove volje."

O njegovoj odgovornosti Katalinić navodi nekoliko svjedoka koji su javno isticali Titovu odgovornost. Mitja Ribičić, nekadašnji slovenski partizan i poslijeratni šef OZNE za Sloveniju, smatra da je "odluka o likvidaciji vjerojatno donesena na tajnom vojnom sastanku Tita i zapovjednika četiriju partizanskih armija u Zagrebu«. (Tito naredio likvidaciju 'kvislinga', "Vjesnik", Zagreb, 23.5.1994., str. 32.) Zdenko Zavadlav, koji je kao zamjenik načelnika Ozne za šire područje Maribora osobno organizirao masovne likvidacije kod Areha na Pohorju, svjedoči da je »naredba stigla s vrha, a zna se gdje je bio vrh. Rečeno nam je: "Neprijatelja ubijati bez suđenja jer revolucija još traje!" ("Jutarnji list", Zagreb, 25.5.2003.; taj je članak prenio "Politički zatvorenik", br. 135.)

Prema Milovanu Đilasu o masovnoj likvidaciji zarobljenika bilo je odlučeno na zatvorenome sastanku najužega partijskog vrha, ali ne u Zagrebu, kako tvrdi Mitja Ribičić, nego u Beogradu, pod predsjedanjem samog Tita. Đilas tvrdi da on nije bio nazočan tom sastanku, jer se tada nalazio u Crnoj Gori, ali je bez ustručavanja izjavio: »Da sam i ja bio na toj sednici, ja bih bio za to glasovao.« To je izjavio dne 27. listopada 1968., u New Yorku, gdje je nastojao djelovati na Amerikance kako bi spriječili da sovjetske trupe uđu u Jugoslaviju, nakon što su bile ušle u Prag.